

PROGRAM 2023-24: Oppstartsprogram for markedshager Vestland

Fysiske samlinger i oppstartsprogrammet er merket MØRKT ORANSJE

Digitale samlinger i oppstartsprogrammet er merket LYST ORANSJE

Relevante aktiviteter *utenfor* oppstartsprogrammet, i regi av Norsk Landbruksrådgiving, er merket BLÅTT

DATO	TID	AKTIVITET	TEMA	ARRANGØR	STED
25. okt	12.00-20.30	FYSISK samling HØST	Introduksjon: Forbered oppstart av din markedshage	BYBONDEN	Stend vgs/Lystgården, Bergen
26. okt	9.00-15.00	FYSISK samling HØST	Introduksjon: Forbered oppstart av din markedshage	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
okt-des		WEBINARSERIE	Datoer og innhold annonseres av Norsk Landbruksrådgiving	NLR	Teams
22. nov	16.00-20.30	FYSISK samling VINTER	Grunnleggende agronomi innen småskala grønt: Vestlandskontekst	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
23. nov	9.00-15.00	FYSISK samling VINTER	Grunnleggende entreprenørskap innen småskala grønt: Din forretningsplan	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
8. jan	18.00-20.30	1. DIGITAL samling	Planlegging av markedshagen del 1: Planleggingsverktøy	BYBONDEN	Google Meet
22. jan	18.00-20.30	2. DIGITAL samling	Planlegging av markedshagen del 2: Fra plan til planting	BYBONDEN	Google Meet
5. feb	18.00-20.30	3. DIGITAL samling	Infrastruktur og arbeidsflyt del 1: Arbeid på åkeren	BYBONDEN	Google Meet
19. feb	18.00-20.30	4. DIGITAL samling	Infrastruktur og arbeidsflyt del 2: Innhøsting, "post harvest" og levering	BYBONDEN	Google Meet
februar		Kurs i planteoppal	Forkultivering av småplanter fra frø i småskala produksjon	NLR	Teams
15. mars	16.00-20.30	FYSISK samling VÅR	Salgskanaler: Møt kunden	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
16. mars	9.00-15.00	FYSISK samling VÅR	Markedsføring, kommunikasjon og salg	BYBONDEN	Lystgården, Bergen
sommer		Markvandring	Besøke markedshager i Vestland med landbruksrådgiver	NLR	

FYSISK samling høst

25.-26. oktober på Lystgården i Bergen/ Testbed Stend

Introduksjon: Forbered oppstart av din markedshage

- Fredag: Lunsj på Stend vgs. Bli kjent og inspirasjon. Testbed Stend, markvandring og møt dyrkerne fra forrige kull. Middag på Lystgården.
- Lørdag: Planlegging og forberedelse av ditt dyrkingsareal og spørsmål rundt det. Liten workshop. Lunsj. Deltakerne oppfordres til å ha med seg kart av arealet og jordprøver om du har det (gjærne digitalt kart, så vi kan gå gjennom det i fellesskap). Vi anbefaler at du tar jordprøver av testarealet i høst, dersom du ikke har det fra før.

Hjemmelekse til neste samling

Kartlegge gårdsressurser og praktiske forberedelser til neste års sesong, i hovedsak planlegging og klargjøring av dyrkingsareal. Finne seg en "ansvarlighetspartner" (accountability partner)

Følge webinarserien til NLR; <https://www.markedshage.no/nb/kalender/2023/10/webinarserie-fra-nlr-om-markedshageproduksjon/> Husk påmelding og egen innbetaling!

Relevante ressurser

Kunnskapsbank: <https://www.markedshage.no/nb/kunnskapsbank/markedsforing/>

Litteraturtips: <https://www.markedshage.no/nb/kunnskapsbank/litteraturtips/>

Virtuelle studieturer:

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/08/nytt-bildereportasje-fra-frilund-gard/>

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/10/virtuell-studietur-med-gront-fra-grindal/>

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/12/avdem-gardsgront--virtuell-studietur/>

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/12/virtuell-studietur-branas-gard-sondre/>

<https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2023/01/virtuell-studietur---botun-gard/>

FYSISK samling vinter

22.-23. november på Lystgården i Bergen

Grunnleggende agronomi innen småskala grønt: Vestlandskontekst

- Fredag: Lunsj. Refleksjoner og diskusjoner rundt NLRs webinarserie i en vestlandskontekst og med erfaringer fra en produsent. Vekstskifte, forebygging av sykdom og skadedyr, gjødsling, bruk av kompost under en etablering av en markedshage. Middag.

Grunnleggende entreprenørskap innen småskala grønt: Din forretningsplan

- Lørdag: Introduksjon til forretningsplanlegging for småskala grønt. Konkretisering av mål og verdiløfte. Introduksjon til salgskanaler. Tilleggsnæringer til en markedshage. Finansiering. Workshop rundt kommunikasjon og identitet for din bedrift med grafisk designer og kommunikasjonsrådgiver Vilde Valland og rådgiver Frøydis Lindén fra Statsforvalteren (landbruksavdelingen). Heispresentasjon av din grønnaksbedrift. Lunsj.

Hjemmelekse til neste samling

Forretningsplanlegging - samle tanker skriftlig, tallfeste og konkretisere mål, utdeling av eksempler.

Lese seg opp på grunnleggende agronomi. For de minst erfarne dyrkerne anbefaler vi Kirsty McKinnon sin "Kjøkkenhage" for en god introduksjon til økologisk hagebruk og oversikt over de ulike vekstene sine vekstkrav. For spesifikk markedshagelitteratur anbefaler vi Jonas Ringqvist sin "Odling till försäljning - att försörja sig på småskalig grönsaksodling" som en god introduksjonsbok for nordiske forhold - se litteraturtips (lenke).

Følge webinarserien til NLR

Relevante ressurser

Dyrkingsveiledning: <https://www.markedshage.no/nb/kunnskapsbank/dyrkningsveiledning/>

Etablererhjelp: <https://www.markedshage.no/nb/kunnskapsbank/bedriftsradgivning/>

1. DIGITAL samling

8. januar på Google Meet

Planlegging av markedshagen del 1: Planleggingsverktøy

- Vi diskuterer behovet for å planlegge produksjon og arbeidsoppgaver, og ser på bruken av - og sammenhengen mellom - en produksjonsplan, åkerplan og såkalender. Vi tar også opp vekstskifte, valg av vekster og plasseffektiv dyrking. Deltakerne får tilgang til enkle excel regneark som kan hjelpe dem i planleggingen av sine testareal, og som de selv kan videreutvikle etter sine behov.

Hjemmelekse til neste samling

Planlegge vekstskifte og valg av vekster. Relatere valg av vekster til forretningsplan. Begynne å leke seg med en produksjonsplan og/ eller åkerplan.

2. DIGITAL samling

22. januar på Google Meet

Planlegging av markedshagen del 2: Fra plan til planting

- Spørsmålsrunde rundt valg av vekster og planleggingen. Intro til planteoppal og kjøp av formeringsmateriale. Muligheter for å samarbeide om innkjøp.

Hjemmelekse til neste samling

Lage produksjons- og åkerplaner.

Få med seg NLR sitt kurs i planteoppal når det annonseres.

Se webinar om oppalsløsninger: <https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/02/temasamling-oppalslosninger/>

3. DIGITAL samling

5. februar på Google Meet

Infrastruktur og arbeidsflyt del 1: Arbeid på åkeren

- Sentrale arbeidsoppgaver fra våronn til første innhøsting med LEAN-tankegang i bakhodet. Gjennomgang av redskap, driftsmidler og infrastruktur som vanningsanlegg, drivhustunneler og bruk av ulike typer duker og nett.

Hjemmelekse til neste samling

Ferdigstille produksjons- og åkerplaner. Bestille frø og driftsmidler. Lage opplegg for planteoppal.

Se webinar om løsninger for sesongforlenging: <https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/02/temamote-sesongforlenging-med-jonas-ringqvist/>

4. DIGITAL samling

19. februar på Google Meet

Infrastruktur og arbeidsflyt del 2: Innhøsting, "Post harvest" og levering

- Vi ser på "produksjonslinjen" fra åker til kunde. Innhøstingsredskap og metoder. Vaske- og pakkestasjon. Lagring og kjølerom. Emballasje og frakt. Vi diskuterer løsninger for å ta imot bestillinger og holde oversikt, og kostnadene knyttet til levering og salgslogistikk.

Hjemmelekse til neste samling

Bestille frø og driftsmidler. Starte evt. oppal av tidlige sorter og mikrogrønt

Se webinar om "post harvest": <https://www.markedshage.no/nb/nyheter/2022/03/tema-mote-april---post-harvest/>

Se webinar om salgskanaler og logistikk: <https://www.markedshage.no/nb/skiulte-sider/webinarer---opptak/>

FYSISK samling vår

14.-15. mars på Lystgården i Bergen

Salgskanaler: Møt kunden

- Fredag: Lunsj. Vi inviterer etablerte produsenter til inspirasjonsforedrag og diskusjon om fordeler og ulemper med ulike salgskanaler. Vi møter kunden i form av representanter fra lokalmatgrossist og/eller restaurant. Avslutter med middag og fagprat på en restaurant som benytter seg av lokale grønnsaker.

Markedsføring, kommunikasjon og salg

- Lørdag: Vi inviterer etablerte produsenter til inspirasjonsforedrag og diskusjon om praktiske forhold knyttet til lønnsomhet, prising og salg. Workshop rundt identitet, markedsføring og kommunikasjon. Lunsj